

7 statim eiciens extingue eglit in aqua
7 inde eiciens siccabis modice sup igne. Hoc in tepabis omis que st exalibe.

Facies 7 paruulas lre unde sup. xviii. similiter quadras semicircundas. triangulas. tenues ex molli ferro easq; sic tepabis. Cu incis fuerint cu malleo siue cu incisario ferro. aut cu cultello. unges eas ueteri aruina porci. 7 circudabis coriolis ex hircino corio incis ligabisq; filo lino. Post hec coopies eas argilla macerata singulariter. easq; nudas dimittes. Cuq; sic care fuerint mittes in igne. 7 sufflabis fortiter coburetq; coriu. 7 cu festinati one extrahens ab argilla. extingues eglit in aqua extrahetq; siccabis ad igne.

Ferri qq; fossoru tem de tepantio ferri. perant hoc m. Cu limati fuerint 7 suis manubris aptati. summas eor mittit in igne. 7 mox ut cept calescere extrahit it in aqua extinguit. lre de eode.

It etia ferramitoz. aliud tepantiu xx. quib; utru incidit 7 molliores lapide hoc m. Tolle hircu trihennit. 7 liga cu ino trib; dieb; sine cibo. qrt da ei filice comedere 7 nihil aliud. Que cu dieb; duob; comederit. sequenti nocte coopit eu in dolio inferi pforato sub qb; foraminib; pone aliud uas in tegru. in q colligas urinam ei. Qua duab; uel trib; noctib; tali m suffici ent collecta. emitte hircu. 7 in ipsa urina ferramita tua tempa. In urina etia rusti pueri paruuli tepant. ferramenta duri qua in aqua simplici. De

Hec omnia uasculis ad liquefaciendu aurum 7 ar. p manib; habeas argilla alba 7 tere ea gent.

minutissime acceptisq; uasis utrib; in qb; aurum uel argentum pri infusu fuit comune singulariter. Quae si n habeas accipe partes albe olle 7 mitte eas in carbones donec incandescant. 7 si n re siluunt sine refrigerari 7 tere singulariter. Deinde pone duas partes argille tri te 7 ter is coctis testis 7 comisceas cu aq tepida macera fortiter. 7 inde copone uascula maiora 7 minora in qb; lique facies aurum 7 argentum. Interi u du sic cat accepta statera pondera aurum uel argentum qd opari uolueris. Qd si argen tum puru n fuerit hoc m purifica. De pu

Criba cineres rificando Argento. xxi. comiscens eos aqua. 7 accipe testa olle in igne phata que tante magnitudinis sit. in qua credas liquefieri posse argen tum qd purificari debet ut n effundat. 7 mitte cineres in ea in medio tenues 7 circa ora spissos. 7 sicca ad carbones. Quia siccata amoue carbones a fornace modicu. 7 pone ipsa testa cu cinerib; sub foramine ante fornace. sic ut uent ex folle in ea flet. suppositisq; carbonib; suffla donec candescant. Deinde mitte argentum in ea 7 sup pone modicu plumbi. supq; iectis carbonib; liquefac illud. 7 habeas iuxta te uirga ex sepe uento siccata cu qua discoopies dili gent 7 purifica ab argento qe qd immu dicis sup illud uideris. positoq; sup il lud tione hoc e ligno igne usto suf flabis medioerit longo tractu. Cu q; plumbu hoc facto elegeris. si uideris ar gentum nondum puru ee. rursu pone plu bu. suppositisq; carbonib; fac sic pri. Qd si uideris argentum epullire 7 enlire

Griff. Ged. lat. 69

Lib. III c. 18-22

Theobald

hinter f. 288

Eodē in atq; eodē ordine opare simi-
les partes utri donec t̄ sex uasa
haurias. De croceo uase vitro. vi.

Quod si uideris uas aliqd̄ in croceū
colorē mutari sine illud coq̄ usq;
horā terciā. 7 habebis croceū leue
7 opare inde quantū uolueris or-
dine q̄ sup̄. Si uis p̄mitte coq̄ usq;
horā sextā. 7 habebis croceū rubi-
cundū. fac etiā inde qd̄ libuerit. De

Si ū p̄spereris. qd̄ se purpureo uitro. vii.
forte uas aliqd̄ in fuluū colorē cūer-
tat q̄ carm̄ similis ē. hoc utrū p̄mē-
biana habeto. 7 auferens inde qm̄
uolueris. reliquū coque p̄ duas horā
uidelicet a p̄ma usq; ad terciā. 7 habe-
bis purpureā leuē. 7 rursū coque a
tercia usq; ad sextā erit purpurea
rufa 7 p̄fecta. De dilatandis uitreis tabul

Cū aut̄ ex his colorib; opat̄ fueris qm̄ ui-
potueris 7 utrū in furno refrigera-
tū fuerit. ex pone op̄ quū uniuersū. 7
fac ignē copiosū accendi in furno in
q̄ debet dilatari 7 equari. Q̄ uidelicet
candente accipe ferrū calidū. 7 fin-
dens unā partē utri. pone sup̄ latē
candentis furni. 7 cū cepit moliri
tolle forcipe ferreū 7 lignū equale.
apiens q; in ea parte qua fissū ē dila-
tabis. 7 cū forcipe scdm̄ libitū equabi-

Cūq; om̄ino eq̄tū fuerit. mox eiciens
inde mitte in furnū refrigeru. mo-
dice calefactū sit ut n̄ uaceat. s; stet
ad parietē ei tabula. uitra quā sta-
tues 7 aliā pari in eq̄tā. ac terciā. 7
reliq̄s om̄s. Quē cū frigide fuerint
utere eis incōponendis fenestris fin-
dendo particulatū qualit̄ uolueris

Uasa ū quom̄ fiant uasa uitrea. viii.
factur̄ cōpone utrū ordine quo 94.

sup̄. 7 cū sufflaueris scdm̄ quantitatē
quā uolueris. n̄ facies forām in fundo
sic sup̄. s; ita integrū separabis a fis-
tula. cū q̄ ligno aquę intincto. quā
fistulā mox calefactā adherere faciā
in ipso fundo. Eleuans ū uas calefa-
cias in flāma. 7 cū ligno rotundo di-
latabis forām illud unde fistulā sepa-
rasti. formans orā ei ac dilatans scdm̄
libit̄ tuos. amplificabisq; circa fistulā
fundū ut inferi caui sit. Qd̄ si uolu-
eris ansas in eo facere qb; possit pen-
dere. accipe gracile ferrū mutens
illud fūmoten̄ in uas utri. 7 cū ei mo-
dicū adheferit. auferens pone sup̄
uas in q̄ loco placuerit. 7 cū adheferit
calidaciet ut firmit̄ herent. fac ex his
ansas q̄t uelis. interit̄ tenens uas uitra
flāma ut calidū sit nec tam̄ liquefeat.

Aufer etiā modicū utri a furno ita
ut filiū post se trahat. 7 apponens uasi
in q̄ loco uolueris circūuolue uitra
flāma ut hereat. Q̄ facto scdm̄ con-
suetudinē amouebis fistulā mutens
uas in furnū refrigeru. atq; hoc in
opaberis qm̄ uelis. De ampullis cū

Quod si uolueris ampullas longo collo.
cū longo collo facere sic age. Cū
sufflaueris calidū utrū q̄si uesticā
magnā. obstrue forām fistule polli-
ce tuo ne forte uent̄ eruat. uibrans
ipsā fistulā cū uitro qd̄ ei appender.
ultra caput tuū. eo in q̄ uelis eā p̄-
icere. 7 mox extenso collo ei in lon-
gū. eleuata manu tua in alū sine
ipsā fistulā cū uase inferi dependere

Gr. elf. Gr. d. lat. 69

L. 7. 11 c. 6-10

Thibald

l. 11. f. 226

nes amoueat. rurſuq; exſpectabis do
nec foramina ferri interi nigreſcant.
ſicq; eleuans ferru p cauda. ita coopu
pones retro fornace in angulo donec
omnino frigidu fiat. Aperiens u tol
les electru. 7 lauabis rurſuq; implebis
7 fundes ſic pri. ſicq; facies donec lique
factu equalit p omia plenu ſit. Hoc m
reliquas partes copones. De poliendo electro

Quo facto tolle parte cere ad longi
tudine dimidi pollicis in qua apta
bis electru ita ut cera ex omi parte ſit
p qua tenebis 7 fricabis ipſu electru
ſup lapide ſabuleu equale diligent
cu aqua. donec auru equalit appare
at p omia. Deinde ſup dura cotu 7 egle
fricabis diutissime donec claritate acci
piat. ſicq; ſup eade cotu ſaluua humida
fricabis parte lateris que exantiq; uas
culis fracte inueniunt donec ſaluua ſpi
ſa 7 rubea fiat. qua limes ſup tabula
plubea egle. ſup qua lenit fricabis elec
tru uſq; du colores tranſlucide 7 clari
fiant. rurſuq; fricabis lateru cu ſaluua
ſup cotu. 7 limes ſup coru hircinu. ta
bule lignee egli affixu ſup qd polies
ipſu electru donec omnino fulgeat.
ita ut ſi dimidia pars ei humida fiat.
7 dimidia ſicca ſit nullus poſſit con
ſiderare que pars ſicca que humida ſit.

Deinde funde de pat calici 7 pede atq; fiſt
auru in q formabis pede cu nodo
in cui nodi medio atq; in ora pedis
incircumta diſpones limb cu lapidib;
7 electris ut ſup. P arenu quoq; cu
formaueris meſſura 7 forma qua
uolueris. circa ora ei eode ope 7 or
dine limb opaberis. facies 7 fiſtula

aurea ordine 7 m q ſup argentea.
Crucis qq; 7 plenaria. 7 ſcoz pignoru
ſerimia ſimili ope cu lapidib; 7 marga
ritis atq; electris ornabis. De calatorio 2 vi.

Facies qq; colatoriu aureu ſiue argen
teu hoc m. Pcutte uas paruulu ad ſimili
tudine modice peluis latitudine mo
dice ampli palme man. cui inpones cau
da longitudinis uni ulne. 7 latitudine
uni pollicis. que cauda habebit in ſumi
tate caput leonis fiſile 7 decentissime
ſculptu. qd caput tenebit peluicula
in ore ſuo. habebit etia in altera ſumi
tate caput ſimili m ſculptu. in cui ore
pendebit anulus. p que inſerto digito
portari poſſit. Reliqua u cauda int duo
capita decorari debet nigello p tota. 7
p loca ope fiſili. 7 punctorio 7 litteris
uerſu exarari in ſuo loco. P eluicula
u que in ſummitate e. in medio fundo
pforari debet. latitudine duoz digitoz
in rotunditate ſubtiliſſimis foraminib;
p que colari debet unu 7 aqua in cali
ce ponenda p que ſacramentu dñici
ſanguinis conficit. De ampulla 2 vii.

Si aut uolueris coponere ad funden
tu unu. pcutte argentu eode m quo
pcutit nodus pedis in calice. excepto
qd uenit ampulle multo latior debet
formari 7 collu ei ſup incude longa 7
gracite malleo corneo 7 mediocri ferro
debet cſtringi. Intu etia ampulla ip
ſa cu ceperit formari impleat cera.
7 malleo mediocri ferreo lenit pcutiat
ut ei rotunditas uentris 7 effigies colli
decenti 7 egli aptet. Sicq; electa cera
ſup carbonem iteru recoquat. 7 denuo
cera imponat ac ſic pri pcutiat donec

Gräf, Ged. lat. 69

Ltb. III c. 54-57

W. Theobald, Technik des K. Handrucks im 10. Jh.

(1933)

hinter p. 334

Eodē in atq; eodē ordine opare simi-
les partes utri donec t̄ ser uasa
haurias. De croceo uase vitro. vi.

Quod si uideris uas aliqd in croceū
colore mutari sine illud coq usq;
horā terciā. 7 habebis croceū leue
7 opare inde quantū uolueris or-
dine q̄ sup̄. Si uis p̄mitte coq usq;
horā sextā. 7 habebis croceū rubi-
gundū. fac etiā inde qd̄ libuerit. De

Si uis p̄p̄ereri. qd̄ se purpureo vitro. vii.
forte uas aliqd in filiū colore cūer-
tat q̄ carni similis ē. hoc utrū p̄mē-
brana habeto. 7 auferens inde q̄ntū
uolueris. reliquū coque p̄ duas horā
uidelicet a p̄ma usq; ad terciā. 7 habe-
bis purpureā leuē. 7 rursum coque a
tercia usq; ad sextā erit purpurea
rufa 7 p̄fecta. De dilatandis uitreis tabul.

Cū aut ex his colorib; opat̄ fueris q̄ntū vii.
potueris 7 utrū in furno refrigera-
tū fuerit. ex pone op̄ tuū uniuersū. 7
fac ignē copiosū accendi in furno in
q̄ debet dilatari 7 equari. Q̄ uidelicet
candente accipe ferrū calidū. 7 fin-
dens unā partē utri. pone sup̄ larē
candentis furni. 7 cū cepit moliri
tolle forcipe ferreū 7 lignū equale.
apiens q; in ea parte qua fissū ē dila-
tabis. 7 cū forcipe scdm̄ libitū equabi.

Cūq; om̄ino q̄tū fuerit. mox eiciens
inde mitte in furnū refrigeru mo-
dice calefactū sit ut n̄ uaceat. s; stet
ad parietē ei tabula. uirta quā sta-
tues 7 aliā pari in q̄tā. ac terciā. 7
reliq̄s om̄s. Quē cū frigide fuerint
utere eis in cōponendis fenestris sin-
dendo particulatū qualit̄ uolueris

Uasa uero Quom̄ fiant uasa uitrea. vi.
factur̄ cōpone utrū ordine quo
sup̄. 7 cū sufflaueris scdm̄ quantitatē
quā uolueris. n̄ facies foram in fundo
sic sup̄. s; ita integrū separabis a fis-
tula. cū q̄ ligno aque intincto. quā
fistulā mox calefactā adherere faciā
in ipso fundo. Eleuans uero uas calefa-
cias in flāma. 7 cū ligno rotundo di-
latabis foram illud unde fistulā sepa-
rasti. formans orā ei ac dilatans scdm̄
libit̄ tuos. amplificabisq; circa fistulā
fundū ut inferi canū sit. Qd̄ si uolu-
eris ansas in eo facere q̄b; possit pen-
dere. accipe gracile ferrū mittens
illud fūmorem in uas utri. 7 cū ei mo-
dicū adheferit. auferens pone sup̄
uas in q̄ loco placuerit. 7 cū adheferit
calefacies ut firmit̄ hereat. fac ex his
ansas q̄t uelis. inter tenens uas uirta
flāma ut calidū sit. nec tam liqueat.
Aufer etiā modicū utri a furno. ita
ut filū post se trahat. 7 apponens uas
in q̄ loco uolueris circumuolue uirta
flāma ut hereat. Q̄ facto scdm̄ con-
suetudinē amouebis fistulā mittens
uas in furnū refrigeru. atq; hoc in
opaberis q̄ntū uelis. De ampullis cū

Quod si uolueris ampullas longo collo. vi.
cū longo collo facere sic age. Cū
sufflaueris calidū utrū q̄si uesicā
magnā. obstrue foram fistule polli-
ce tuo ne forte uent̄ creat. uibrans
ipsā fistulā cū vitro qd̄ ei appender.
ultra caput tuū. eo in q̄si uelis eā p̄-
icere. 7 mox extenso collo ei in lon-
gū. eleuata manu tua in alū sine
ipsā fistulā cū uase inferi dependere

Gräf. Gräf. lat. 69
Lib. II c. vi - x

Thibald
unter p. 226